

Sygn. akt III RC 157/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 czerwca 2018 r.

Sąd Rejonowy w Grudziądzu III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Agnieszka Lubińska

Protokolant sekr. sądowy Agnieszka Meirowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 czerwca 2018 r. w G.

sprawy z powództwa **małoletniego O. N. działającego przez matkę B. D. (1)**

przeciwko **T. N.**

o podwyższenie alimentów

I. podwyższa od pozwanego T. N. na rzecz małoletniego powoda O. N. urodzonego (...) rentę alimentacyjną z kwoty 300,00 zł miesięcznie ustalonej ugodą zawartą przed Sądem Rejonowym w Grudziądzu w dniu 8 czerwca 2016 r. w sprawie sygnatura akt III RC 97/16 do kwoty **450,00 zł (czterysta pięćdziesiąt złotych)** miesięcznie, płatną do dnia 15-ego każdego miesiąca z góry, do rąk ustawowego przedstawiciela małoletniego powoda – jego matki B. D. (1), poczynając od dnia 21 marca 2018 roku wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat;

II. oddala powództwo w pozostałej części;

III. zasądza od pozwanego T. N. na rzecz powoda kwotę 540,00 zł (pięćset czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. kosztami sądowymi, od uiszczenia których powód był zwolniony, obciąża Skarb Państwa;

V. wyrokowi w punkcie I. nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 157/18

UZASADNIENIE

Powód, małoletni O. N., działający przez matkę B. D. (1), wniósł w pozwie o podwyższenie od pozwanego T. N. alimentów z kwoty 300,00 zł miesięcznie, do kwoty 800,00 zł miesięcznie, płatnych z góry do 15-tego dnia każdego miesiąca do rąk matki.

W uzasadnieniu pozwu matka powoda wskazała, że alimenty zostały ostatni raz ustalone w sprawie sygnatura akt III RC 97/16 w kwocie 300 zł miesięcznie. Podała, że minęły 2 lata od ustalenia alimentów, a w życiu powoda wiele się zmieniło. Od września 2018 r. powód rozpocznie naukę w szkole podstawowej. Matka powoda wskazała, że wzrosły potrzeby powoda związane z edukacją oraz rozwojem zainteresowań. W pozwie wymienione zostały wydatki na małoletniego powoda, na które składają się:

- 500 zł – udział w opłatach mieszkaniowych,

- 120 zł – opłaty za przedszkole, 100 zł – inne wydatki związane z przedszkolem,
- 50 zł – przybory edukacyjne,
- 50 zł – środki czystości, higieniczne,
- 100 zł – leki,
- 600 zł – wyżywienie.
- 100 zł – odzież,
- 200 zł – dojazdy,
- 100 zł – basen, wyjścia do kina,
- 200-500 zł – koszt opiekunki.

Odnośnie sytuacji pozwanego w powie wskazano, że pracuje on w zakładzie optycznym, w firmie swojego ojca. Z zawodu jest optometrystą. W ocenie matki powoda może on osiągać zarobki w granicach 3.500-6.000 zł lub większe.

Pozwany uznał powództwo do kwoty 400 zł, w pozostałym zakresie wniósł o jego oddalenie.

Sąd ustalił, co następuje:

Małoletni O. N. urodził się (...) i ma obecnie prawie 7 lat. Powód pochodzi z nieformalnego związku (...).

Po raz ostatni wymiar obowiązku alimentacyjnego pozwanego wobec powoda został ustalony na mocy ugody zawartej przed Sądem Rejonowym w Grudziądzu w dniu 8 czerwca 2016 r. w sprawie III RC 97/16. Na mocy tej ugody T. N. zobowiązał się płacić rentę alimentacyjną na rzecz małoletniego syna O. N. w kwocie 300 zł miesięcznie, poczynając od 1 czerwca 2016 r.

W chwili poprzedniego ustalenia wymiaru alimentów małoletni miał 5 lat.

Obecnie małoletni zakończył edukację przedszkolną i od września 2018 r. będzie uczęszczał do pierwszej klasy publicznej szkoły podstawowej.

Aktualnie małoletni powód nie uczęszcza na żadne odpłatne zajęcia dodatkowe. Został zapisany na zajęcia z siatkówki rozpoczynające się od września. Matce powoda nie jest jeszcze znany wymiar opłaty za te zajęcia.

Aby zapewnić dziecku rozwój i rozrywkę, rodzice małoletniego i dalsza rodzina zabierają go w wolnym czasie na różne odpłatne atrakcje, jak kino, basen, sala zabaw.

Matka małoletniego, B. D. (1), mieszka w wynajmowanym mieszkaniu, na tych samych warunkach jak w czerwcu 2016 r.

O. N. zamieszkuje wraz z matką, jednak znaczny wymiar czasu spędza z ojcem lub jego rodziną. Z uwagi na godziny pracy matki, w dniach kiedy pracuje ona na drugą zmianę – do godziny 19.00 – małoletni jest odbierany z przedszkola przez ojca lub siostrę ojca i trafia pod opiekę ojca, siostry ojca lub dziadków ojczystych. Często małoletni nocuje u rodziny ojca od poniedziałku do piątku co drugi tydzień. Jeśli małoletni wyraża chęć powrotu do matki na noc to jest odprowadzany do matki. Małoletni spędza u ojca również co drugi weekend. Gdy ojciec lub jego rodzina nie są w stanie zająć się małoletnim powodem, matka powoda w dniach kiedy pracuje do wieczora korzysta z pomocy płatnej opiekunki.

Matka powoda pracuje naprzemiennie przez jeden tydzień do godziny 14.00, a następny do godziny 19.00. Pracuje również w soboty.

Małoletni O. N. w mieszkaniu ojca i w mieszkaniu dziadków ojczystych posiada swoje wszystkie niezbędne rzeczy, jak odzież, obuwie, przybory toaletowe, zabawki. Kiedy matka przekazuje małego pod opiekę ojca lub rodziny ojca, mały nie zabiera rzeczy od matki. Ojciec zakupił powodowi drugi komplet podręczników przedszkolnych, który służył do pracy edukacyjnej z dzieckiem podczas jego pobytu u ojca i dziadków.

Oboje rodzice powoda ponoszą wydatki na odzież i zabawki dla małego, przy czym matka małego ponosi większe wydatki na odzież i obuwie dziecka.

Małoletni powód stosunkowo często choruje na zwykłe infekcje. W okresie choroby mały najczęściej jest pod opieką matki, która wówczas korzysta ze zwolnienia lekarskiego i ponosi wydatki na jego leczenie.

O. N. musi nosić wkładki ortopedyczne do butów. B. D. (1) uczęszcza z dzieckiem do stomatologa.

T. N. jest zatrudniony w firmie swojego ojca na 1/2 etatu. Pracuje jako sprzedawca w zakładzie optycznym. Według treści umowy o pracę pozwany uzyskuje wynagrodzenie w kwocie około 800 zł miesięcznie. Faktyczne możliwości zarobkowe pozwanego wynoszą około 3.000 zł. Poza małym powodem T. N. nie ma nikogo na utrzymaniu.

Od czerwca 2016 r. potrzeby małego wzrosły w zakresie zwiększonych wydatków związanych z edukacją i rozwojem zainteresowań.

Nie zmieniła się sytuacja zarobkowa rodziców powoda.

(Okoliczności bezsporne, dowód:

- ugoda zawarta w sprawie III RC 97/16 – k. 11 akt III RC 97/16;

- odpis zupełny aktu urodzenia – k. 8;

- umowa najmu okazjonalnego – k. 23-26;

- aneks do umowy najmu – k. 27, 28-29;

- zaświadczenie z przedszkola – k. 33;

- potwierdzenie przelewu – k. 34-36, 48-65;

- umowa kupna samochodu – k. 37, 38;

- rachunki – k. 39, 116-118;

- informacja o opłatach przedszkolnych – k. 119;

- wydruki sms – k. 80-109;

- zeznania świadka B. D. (2) – k. 129v;

- zeznania świadka A. P. – k. 129v-130;

- zeznania świadka M. Z. – k. 130;

- zeznania świadka K. N. – k. 130v;

- zeznania świadka P. N. – k. 130v-131;
- zeznania matki powoda - B. D. (1) – k. 40v, 136v-137;
- zeznania pozwanego T. N. – k. 41, 137)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o okoliczności bezsporne, dowody z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy oraz załączonych aktach tutejszego sądu sygnatura III RC 97/16, zeznania świadków B. D. (2), A. P., M. Z., K. N. i P. N. oraz przesłuchanie stron.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadków B. D. (2), A. P., M. Z., K. N. i P. N.. Zeznania te są jasne, logiczne i konsekwentne oraz znajdują oparcie w pozostałym materiale dowodowym.

Sąd dał wiarę zeznaniom B. D. (1) przesłuchanej za małoletniego powoda i zeznaniom pozwanego T. N..

Sąd uznał za wiarygodne dokumenty zgromadzone w toku postępowania. Prawdziwość dokumentów nie budziła bowiem wątpliwości i nie była kwestionowana przez strony.

Przechodząc do rozważań prawnych należy zauważyć, że zgodnie z treścią art. 138 k.r.o. strony w razie zmiany stosunków mogą żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przez zmianę stosunków rozumie się zaś istotne zwiększenie, zmniejszenie lub ustanie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji albo istotne zwiększenie się lub zmniejszenie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, w skutek czego ustalony zakres obowiązku alimentacyjnego wymaga skorygowania przez stosowne zmniejszenie lub zwiększenie wysokości świadczeń alimentacyjnych, a niekiedy nawet ustanie obowiązku alimentacyjnego. Zakres świadczeń wyznaczają natomiast, zgodnie z treścią art. 135 k.r.o., z jednej strony usprawiedliwione potrzeby uprawnionego, z drugiej zaś rzeczywiste możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego. Współzależność między tymi dwoma czynnikami wyraża się w tym, że usprawiedliwione potrzeby uprawnionego powinny być zaspokajane w takim zakresie, w jakim pozwalają na to możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego. Zgodnie z ugruntowanymi poglądami judykatury i doktryny prawniczej zatem dopiero ustalenie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego, następnie porównanie tych wartości umożliwia ustalenie, czy i w jakim zakresie (w całości bądź w części) potrzeby uprawnionego mogą być zaspokojone przez zobowiązanego.

W myśl art. 133 k.r.o. rodzice są obowiązani do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie chyba, że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy należy stwierdzić, iż w ocenie Sądu powód wykazał, że nastąpiła zmiana jego usprawiedliwionych potrzeb, która uzasadniała dokonanie zwiększenia wymiaru renty alimentacyjnej. Odnośnie wysokości żądania, Sąd uznał że zasługiwało ono na uwzględnienie tylko w części, co do kwoty 450 zł.

Każdorazowo, rozpoznając sprawę o zmianę wymiaru alimentów, należy odnieść się do treści ostatniego orzeczenia w tym przedmiocie lub ugody zawartej między stronami.

Po raz ostatni wymiar obowiązku alimentacyjnego pozwanego wobec powoda został zaktualizowany na mocy ugody zawartej przed Sądem Rejonowym w Grudziądzu w dniu 8 czerwca 2016 r. w sprawie III RC 97/16. Na mocy tej ugody T. N. zobowiązał się płacić rentę alimentacyjną na rzecz małoletniego syna O. N. w kwocie 300 zł miesięcznie, poczynając od 1 czerwca 2016 r. Od czasu ostatniego ustalenia wymiaru alimentów do dnia wydania wyroku w przedmiotowej sprawie upłynęły dwa lata.

W przeciągu tego czasu sytuacja małoletniego nieznacznie zmieniła się. Powód miał wówczas prawie 5 lat, a obecnie ma prawie 7 lat i we wrześniu rozpoczyna naukę w szkole podstawowej. Wyższe są wydatki na potrzeby dziecka związane ze spędzaniem czasu wolnego i rozwijaniem zainteresowań.

W niniejszej sprawie, istotne znaczenie z punktu widzenia wymiaru obowiązku alimentacyjnego ojca ma wymiar czasu, jaki małoletni spędza pod opieką ojca oraz wydatki, jakie ojciec ponosi w związku z tymi kontaktami. W ocenie Sądu postępowanie dowodowe wykazało, że głównym opiekunem dziecka jest matka, pod której pieczę powód spędza większość czasu. Również na matce spoczywa większość wydatków związanych z małoletnim. Ojciec jednak w znaczącej części uczestniczy w ponoszeniu wydatków na odzież, wyżywienie i zabawki dla dziecka. Na matce małoletniego spoczywa ciężar wydatków związanych z edukacją, przedszkolem, a od września szkołą małoletniego, zajęciami dodatkowymi. Matka małoletniego jest też w znacznie większym stopniu obciążona wydatkami na leczenie powoda, zakup odzieży i obuwia oraz wydatkami mieszkaniowymi i na wyżywienie.

Należy także mieć na względzie, że matka dziecka w znacznie większym wymiarze czasowym niż ojciec uczestniczy w sprawowaniu osobistej pieczy nad synem i zajmuje się jego wychowaniem. Ojciec w znacznej mierze przerzuca ten ciężar na członków swojej rodziny.

Sąd uznał, że pozwanego powinny obciążać koszty utrzymania małoletniego, ponad te ponoszone w okresie sprawowania opieki nad synem, w kwocie 450 zł. Pozwany uznał powództwo co do kwoty 400 zł.

W ocenie Sądu kwota 450 zł alimentów leży w zakresie możliwości zarobkowych i majątkowych pozwanego. Pomimo wykazywania niskich zarobków, faktyczne możliwości zarobkowe pozwanego wynoszą około 3.000 zł miesięcznie. Zważywszy na poziom życia pozwanego oraz skalę wydatków dokonywanych na syna, istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że pozwany nie wskazał swoich faktycznych dochodów, które są znacznie wyższe niż podane 800 zł.

Mają powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w punkcie I. i II. wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda zwrot poniesionych przez niego kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego, stosunkowo do wysokości jego przegranej.

Wartość przedmiotu sporu w przedmiotowej sprawie wynosiła 6.000 zł. Powód wygrał sprawę jedynie w części – w 30%, tym samym pozwany przegrał sprawę w stosunku 30 %.

Zgodnie z treścią Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych obowiązującego w chwili wniesienia pozwu w sprawach o alimenty stawka minimalna wynosi 120 zł, a jeżeli obowiązek zwrotu kosztów obciąża osobę zobowiązaną do alimentów, to ustala się ją od wartości przedmiotu sprawy.

Wysokość stawki radcowskiej w przedmiotowej sprawie w odniesieniu do pełnomocnika powoda na podstawie § 2 pkt 4 powołanego rozporządzenia wynosiła 1.800 zł.

Wysokość opłaty sądowej w przedmiotowej sprawie wynosiła 300 zł (6.000 zł x 5%). Powód korzystał z ustawowego zwolnienia od kosztów sądowych. Sąd nie obciążył pozwanego tą opłatą na podstawie art. 102 k.p.c. O nieuiszczonych kosztach sądowych w części obciążającej powoda Sąd orzekł na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, obciążając nimi Skarb Państwa.

Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 540 zł, stanowiącą 30% całości poniesionych przez niego kosztów procesu, stosunkowo do wysokości jego wygranej.

Sąd nadał wyrokowi w punkcie I. rygor natychmiastowej wykonalności.